

احکام مالیاتی قانون بودجه سال ۱۳۹۷ مصوب ۱۳۹۶/۲۴/۲۰

مجلس شورای اسلامی

تبصره 5:

به منظور مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور، کمیته‌ای متشکل از رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر نحوه انتشار اوراق موضوع این قانون نظارت خواهند کرد نرخ های سود اسمی اوراق منتشره و میزان مجاز خرید اوراق منتشره و میزان مجاز خرید اوراق فوق الذکر توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط این کمیته تعیین می‌شود.

(ل) اوراق و اسناد این تبصره از پرداخت هر گونه مالیات معاف می‌باشد.

تبصره 6:

الف) سقف معافیت مالیاتی موضوع [ماده \(84\) قانون مالیات های مستقیم](#) مصوب 1396/12/3 و اصلاحات بعدی آن در سال 1397 سالانه مبلغ دویست و هفتاد و شش میلیون (276.000.000) ریال تعیین می‌شود. نرخ مالیات بر کل درآمد کارکنان دولتی و غیردولتی اعم از حقوق و مزایای فوق العاده و کارانه به استثنای تبصره های (1) و (2) [ماده \(86\) قانون مالیات های مستقیم](#) و اصلاحات بعدی آن و با رعایت ماده (5) قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوط به اعضای هیأت علمی مصوب 1368/12/16 با اصلاحات و الحاقات بعدی و مربوط به امور آموزشی و پرورشی است، مازاد بر مبلغ مذکور تا سه برابر آن مشمول مالیات سالانه ده درصد (10%) و نسبت به مازاد سه برابر، تا چهار برابر آن مشمول مالیات سالانه پانزده درصد (15%) و نسبت به مازاد چهار برابر، تا شش برابر بیست و پنج درصد (25%) و نسبت مازاد شش برابر سی و پنج درصد (35%) تعیین می‌شود. میزان فعالیت مالیاتی اشخاص موضوع مواد (57) و (101) قانون مالیات های مستقیم سالانه مبلغ دویست و شانزده میلیون (216.000.000) ریال تعیین می‌شود.

احکام ماده (1) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور و تبصره بندی ماده (28) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (2) بر حکم است.

ب) وزارت نیرو از طریق شرکت‌های آبفای شهری سراسر کشور مکلف است علاوه بر دریافت نرخ آب بهای شهری، به ازای هر متر مکعب فروش آب شرب، مبلغ یکصد و پنجاه (150) ریال از مشترکان آب دریافت و به خزانه داری کل کشور واریز کند. صددرصد (100%) وجوه دریافتی تا سقف هفتصد و پنجاه میلیارد (750.000.000.000) ریال از محل حساب مذکور در ردیف معین در بودجه شرکت مزبور صرفاً جهت آبرسانی شرب روستایی و عشایری اختصاص می‌یابد. بیست درصد (20%) اعتبار مذکور برای آبرسانی شرب عشایری و هشتاد درصد (80%) برای آبرسانی شرب روستایی براساس شاخص جمعیت و کمبود آب شرب سالم بین استان‌های کشور در مقاطع شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور توزیع می‌شود تا پس از مبادله موافقت نامه بین سازمان برنامه و بودجه استان‌ها و شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی استان‌ها و یا سازمان امور عشایر ایران هزینه شود. وجوه فوق مشمول مالیات به نرخ صفر است.

ج) دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط موظفند معافیت‌ها و تخفیفات مالیاتی و گمرکی قانونی را به صورت جمعی-خرجی در حساب های مربوط به خود ثبت نمایند. دستورالعمل اجرائی این بند توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور تا دو ماه پس از تصویب این قانون تهیه و ابلاغ خواهد شد گمرک جمهوری اسلامی ایران و سازمان امور مالیاتی هر

شش ماه یکبار گزارش این معافیت‌ها و تخفیفات را به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه می‌نماید. عملکرد معافیت‌ها و تخفیفات به عنوان مالیات به واردات وصولی گمرک جمهوری اسلامی ایران محسوب خواهد شد.

1. متن زیر به جزء (1) بند (پ) ماده (32) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور اضافه می‌شود شاخصهای مناطق و شهرستان‌های غیر برخوردار از اشتغال موضوع این جزء با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

2. محل أخذ مالیات و عوارض ارزش افزوده واحدهای تولیدی محل استقرار آنها می‌باشد.

(و) سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند مالیات بر ارزش افزوده گروه‌هایی از مؤدیان مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده را با اعمال ضریب کاهشی ارزش افزوده آن بخش تعیین نماید. مقررات این بند در خصوص دروه‌هایی که مالیات آنها قطعی نشده است، جاری خواهد بود. ضریب ارزش افزوده هر فعالیت با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

(ز) مطابق ماده (12) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (2) به هر یک از وزارتخانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط اجازه داده می‌شود ماهانه از هر واحد مسکونی و تجاری مشترکین گاز مبلغ دو هزار (2000) ریال و از هر واحد مسکونی و تجاری مشترکین برق مبلغ یک هزار (1000) ریال أخذ و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف‌های 160185 و 160186 جدول شماره (5) این قانون نزد خزانه داری کل کشور واریز و برای موارد مندرج در ماده مذکور به مصرف برسانند. برای مشترکین روستایی، مبالغ فوق‌الذکر معادل پنجاه درصد (50%) خواهد بود. وجوه فوق، مشمول مالیات به نرخ صفر است.

آیین‌نامه اجرائی این بند متضمن سقف و نحوه برگزاری مناقصه، تعهدات شرکت‌های بیمه‌گر و پرداخت خسارت به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

(ح) سازمان امور مالیاتی کشور موظف است مالیات بر درآمد حقوق کارکنان سازمان تأمین اجتماعی در سال‌های 1388 و 1389 را مانند متسخدمین رسمی دولت به نرخ ده درصد (10%) محاسبه و دریافت نماید.

(ط) توزیع عوارض ارزش افزوده موضوع جزء (1) بند (ب) ماده (6) قانون برنامه ششم توسعه در تهران و سایر شهرهای مشابه نسبت جمعیتی شهر به روستا با شهرستان تهران به نسبت هشتاد و هشت درصد (88%) نقاط شهری و دوازده درصد (12%) نقاط روستایی و عشایری تعیین می‌گردد. تشخیص این شرایط با شورای برنامه ریزی و توسعه استان است.

(م) از ابتدای سال 1397 به قیمت خرده‌فروشی هر نخ سیگار تولید داخل با نشان ایرانی هفتاد و پنج (75) ریال، تولید مشترک صد و پنجاه (150) ریال، تولید داخل با نشان بین‌المللی دویست و پنجاه (250) ریال و وارداتی ششصد (600) ریال به عنوان عوارض اضافه می‌گردد. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است مبالغ مزبور را از تولیدکنندگان حسب مورد أخذ و به حساب درآمد عمومی موضوع دریف 160190 این قانون واریز نماید. معادل درآمد حاصل از اجرای یان بند پس از واریز به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور، طی ردیف‌های شماره 127500، 128500، 129000 درجهت کاهش مصرف دخانیات، پیشگیری و درمان بیماری‌های ناشی از آن، بازتوانی و درمان عوارض حاصل از مصرف توسعه ورزش، در اختیار وزارتخانه‌های ورزش و جوانان به میزان سی درصد (30%)، آموزش و پرورش به میزان بیست درصد (20%) و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به میزان پنجاه درصد (50%) قرار می‌گیرد.

(ن) در راستای بهبود شاخص‌های محیط زیست و کاهش اثرات مخرب مدیریت غیراصولی پسماندهای عادی، سازمان امور مالیاتی کشور موظف است تا سقف نیم درصد (0/5%) از فروش کالاهایی که مصرف آنها منجر به تولید پسماند مخرب محیط زیست می‌گردد را در دریافت و تا سقف ده هزار میلیارد (10.000.000.000.000) ریال شماره 160189 واریز نماید تا برای

ایجاد تأسیسات منطقه‌ای تبدیل به پسماند به مواد و انرژی با اولویت مشارکت بخش خصوصی پس از مبادله موافقت نامه با سازمان برنامه و بودجه کشور در اختیار سازمان شهرداری‌ها و دهیارهای کشور قرار گیرد. آیین نامه اجرائی این بند مشتمل بر نحوه وصول، فهرست کلاهای مشمول، نرخ هزینه مدیریت پسماند کالاها و فرآیند اجرائی به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های کشور، صنعت، معدن، و تجارت و امور اقتصادی و دارایی، سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان برنامه و بودجه کشور، تدوین و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ف) دولت موظف است شصت درصد (60%) از سود خالص از وزارت خودرو و در دو سال گذشته را به عنوان مالیات مازاد بر حقوق ورودی از واردکنندگان خودرو دریافت نموده و پس از واریز به درآمد عمومی ردیف 110410 صد درصد (100%) آن را از محل دریف هزینه های 63-530000 صرف یارانه سود تسهیلات تولید و حمایت از اشتغال نماید.

سازمان بازرسی کل کشور موظف است بر روند اجرای این بند نظارت نموده و در صورت وقوع تخلف در تعرفه گذاری و ایجاد ویژه خواری (رانت)، موضوع را از طریق مراجع قضائی پیگیری نماید.

تخلف از اجرای این بند در حکم تصرف در اموال عمومی محسوب می‌شود.

تبصره 7:

ه) به دولت اجازه داده می‌شود مطالبات قبل از سال 1397 سازمان های گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) بابت مشارکت در تأمین سرمایه بانک تخصصی صنعت و معدن و همچنین مطالبات سازمان‌های مذکور و وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه بابت سهم متعلق به آنها از واگذاری سهام مطابق قوانین مربوط را با بدهی آنها به دولت بابت «مالیات» و «سود سهام» تا سقف چهار هزار میلیارد (4.000.000.000) ریال به صورت جمعی- خرجی از طریق گردش خزانه تهاتر و یا تا سقف مطالبات نسبت به اعطای خطوط اعتباری تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) یا تضامین برای طرحهای اشتغال‌زا با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته و محروم اقدام نماید.

تبصره 10:

الف) شرکت‌های بیمه های مکلفند مبلغ دو هزار و هفتصد و پنجاه میلیارد (2.750.000.000.000) ریال از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی را طی جدولی که براساس فروش بیمه (پرتفوی) هر یک از شرکت‌ها تعیین و به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد به صورت هفتگی به درآمد عمومی ردیف 160111 جدول شماره (5) این قانون نزد خزانه داری کل کشور واریز کنند. وجوه واریزی در اختیار سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان اورژانس کشور قرار می‌گیرد تا در دریف های مربوط به این دستگاه‌ها در جدول (7) این قانون در امور منجر به کاهش تصادفات و مرگ و میر، هزینه شود. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به نظارت بر اجرای این بند است. وجوه واریزی شرکت‌های بیمه موضوع این بند به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود. سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور، نیروی انتظامی و سازمان اورژانس کشور موظفند گزارش عملکرد خود را هر سه ماه یکبار از نحوه هزینه وجوه مذکور به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران گزارش نمایند.

و) وجوهی که برای تملک عرصه در اختیار بخش نظامی فرودگاه‌های بین المللی کشور در سال‌های 1396 و 1397 توسط شرکت مادر تخصص فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران هزینه شده و می‌شود به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی و از مالیات -معاف می‌باشد. همچنین آن بخش از املاک و دیگر دارایی‌های ثابت شرکت نیز که در همین رابطه به نیروهای مسلح منتقل می‌شود، از پرداخت مالیات معاف می‌باشد.

ز) انتقال مازاد تجدید ارزیابی شرکت‌ها، موضوع ماده (149) قانون مالیات های مستقیم اصلاحی مصوب 31/4/1364 به

حساب افزایش سرمایه با رعایت شروط ذیل بلامانع است و مشمول مالیات به نرخ صفر خواهد بود :

1. شرکت‌های مذکور باید براساس صورت‌های مالی عملکرد سال 1396 مشمول ماده (141) لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب 1347/12/24 شده باشند.
2. شرکت‌های مذکور باید با این تجدید ارزیابی از مشمول ماده (141) لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت خارج شوند.

تبصره 11:

ز) مالیات ناشی از تجدید ارزیابی دارایی های شرکت پشتیبانی و نوسازی هلی‌کوپترهای ایران و قطعات موجود در انبارهای این شرکت به نرخ صفر محاسبه شده و منابع حاصل از تجدید ارزیابی به حساب افزایش سرمایه دولت در این شرکت منظور می شود.

ح) در سال 1397 عوارض خروج از کشور برای زائران عتبات براساس قانون بودجه سال 1396 اخذ می‌گردد. زائران اربعین که از تاریخ سوم مهر ماه 1397 تا بیست و دوم آبان ماه 1397 از مرزهای زمینی به مقصد کشور عراق از کشور خارج می‌شوند از پرداخت عوارض خروج معاف می‌باشند.

تبصره 19:

6. درآمدهای ناشی از سرمایه گذاری بخش خصوصی و تعاونی در قرارداد مشارکت‌های موضوع این تبصره از مشوق های مالیاتی جزءهای (1)، (2) بند (ث) ماده (132) قانون مالیات های مستقیم موضوع ماده (31) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاحات بعدی آن از محل ردیف شماره 550000 برخوردار می‌باشد.

تبصره 21:

مدت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1387/2/17 و اصلاحات بعدی آن تا زمان لازم الجراء شدن قانون جدید در سال 1397 تمدید می‌شود.

تبصره 25:

کلیه احکام مندرج در این قانون صرفاً مربوط به سال 1397 است.

- **بند الف تبصره (6) قانون بودجه سال 1397 مصوب 1396/12/20:** سقف معافیت مالیاتی موضوع ماده (84) قانون مالیات های مستقیم مصوب 1366/12/3 و اصلاحات بعدی آن در سال 1397 سالانه مبلغ دویست و هفتاد و شش میلیون (276.000.000.000) ریال تعیین می‌شود. نرخ مالیات بر کل درآمد کارکنان دولتی و غیردولتی اعم از حقوق و مزایای فوق العاده و کارانه به استثنای تبصره های (1) و (2) ماده (86) قانون مالیات های مستقیم و اصلاحات بعدی آن و با رعایت ماده (5) قانون اصلاح پاره ای از مقررات مربوط به اعضای هیأت عملی مصوب 1368/12/16 با اصلاحات و الحاقات بعدی و مربوط به امور آموزشی و پرورشی است، مازاد بر مبلغ مذکور تا سه برابر مشمول مالیات سالانه ده درصد (10%) و نسبت به مازاد سه برابر، تا چهار برابر آن مشمول مالیات سالانه پانزده درصد (15%) و نسبت به مازاد چهار برابر، تا شش برابر بیست و پنج درصد (25%) و نسبت به مازاد شش برابر سی و پنج درصد (35%) تعیین می‌شود.